

OİDİPUS ve BOĞAÇ: Oidipal ve Pre-Oidipal

Aile Dinamikleri Mihverinde Bir Psiko-Mitolojik Karşılaştırma Denemesi

Dr. M. Bilgin Saydam

**İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı**

**"mitoloji antik zamanların psikolojisi,
psikoloji ise modern zamanların mitolojisidir"**

Hillman (1973)

Psikomitoloji

Psikomitoloji,

insan var-oluşunun,
"doğa(dan) - kültür(e)" gerilimindeki
açılım ve şekillenmesini,
bıraktığı meta-morfik izleri,
yani bireysel ve ortak mitleri

irdeleyerek araştırır.

**MİTLER
“İNSAN” (-LIĞIN)
ÜRÜNÜDÜR.**

BİLİNCİN ÇOCUKLUK ÖYKÜLERİ : MİTLER

- Anlamlandıran ve yorumlayan bilincin, yani öznenin, bu işlevinin sonucu her zaman bir “mit” olacaktır. Mit, geniş anlamıyla, bir "*antropomorfik evren ve zaman tasavvuru*" olarak tanımlanabilir. Bireysel olsun, toplumsal olsun, mitler *yaşayan* anlatılardır.
- Birey ve toplumun duygu, düşünce, algı ve fantezilerinde içkin olan bu anlatılar, bireysel ya da ortak bilincin, iç ve dış dünyanın gerçekliğini metaforik anlamlandırma / kavramlaştırma denemeleridir. Bilinç(-li insan) bu kavramlarla iç ve dış dünyasını ele geçirir; tümüyle hakim olamasa da ne olduğunu, daha da önemlisi ne olacağını "bilir", kendi güvenliğini kurgular. "Geçmiş"in ürünü ve anlatıcısı olan mitler, geleceğin de uyarıcısı / muştucusu ve öğreticisidir.

Gerek ortak gerekse kişisel mitler, ortak-bilinç ya da bireysel benlik-bilincinin, gerçekliğin (yani iç ve dış gerçekliğin) öğeleri arasındaki yerini ve bu güçlerle karşılıklı etkileşimini açıklayan / anlamlandıran modellerdir. Ancak bu açıklama / anlamlandırma (deskriptif) işlevi, geçmişin bilgisini de içerir (anamnestik işlev). Şimdi’de konstruktif, yani yapılandırıcı ve instruktif, yani eylem-yönlendirici bir işlev görürken, prospektif veriler, yani geleceğe ait (hatta utopik) kehanetler de içerirler. Bu işlevleriyle mitler bireyleri ve toplumları, daha doğrusu bireysel ve ortak-bilinci çepeçevre sararlar; olumsuz anlamda restriktif de olabilirler.

PSİKO-MİTOLOJİ : FİLOGENEZ ve ONTOGENEZİN AYNASI

- İnsan türünün evrim süreci (filogenez), tek bir insanın biyo-psiko-sosyal gelişim sürecinde (ontogenez) tekrarını bulur.
- Bu tekrarın, biyolojik yansımasından öte psiko-sosyo-kültürel boyutunun da var olması, psikodinamik öğretileri, tek bir insanın tarihi'nden edinilen verilerin, insanlık tarihi'nin anlaşılmasına -- birebir uyarlanamasa da-- zengin katkılarda bulunacağı varsayımına götürür.
- Elbette ki bu savın tersi de imkân dahilindedir

ONTOGENEZ

- ANNE
- BABA
- ÇOCUK

FİLOGENEZ

- DOĞA
- KÜLTÜR
- BEN-LİK BİLİNCİ

**İnsana ait her yaşantı
“üçgen” ilişki şemalarına
indirgenebilir.**

Ontogenez sürecinde üç referans odağı vardır:

(1)”Anne”: doğurgan "dişil"

(2)”Baba”: buyurgan "eril"

(3)”Çocuk”: yaratıcı-oyuncu / *süreç*-"bilinç"

(1) ”Anne”:

**Bir ilişki kişisi olarak anne,
içinden çıkılan
ve bilinçli yaşanmayan arkaik bütüne, tekabül eder.
Rahminde “oluşturan”, taşıyan,
doğurarak dışarıya atan,
memesiyle besleyen, kucağında kuşatan, ısıtan, esirgeyen,
ama
boğabilen, gerisin geriye yutabilen, parçalayabilen
"dişil",
insan yaşamının
en güçlü,
yoğun
ve karmaşık arketipidir.**

Sembolbilimde bilinçdışı da dişil vasıflıdır.

(2) ”Baba”:

**Anneden ayrı(-şmış)
ve kendi-başınalığı içinde güçlü
"eril" dir.**

Ortak bilincin ve dış gerçekliğin temsilcisidir.

**Dişil kutba karşı duruşunun güvencesi olan şekillenmişliği,
aynı zamanda
değişkenliğinin (plastisitesinin) sınırlılığıyla birlikte.**

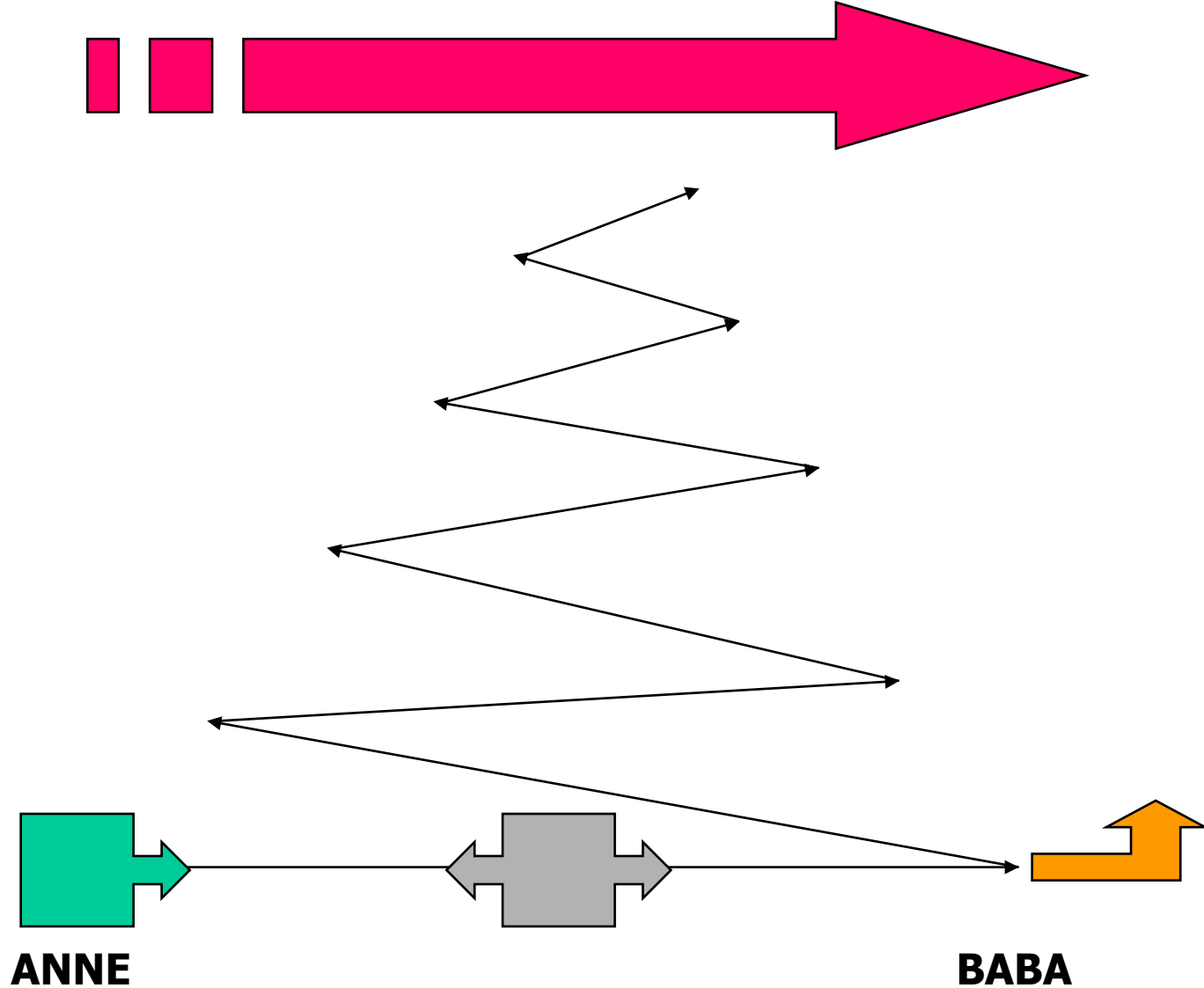
(3)”Çocuk”:

**Anne (bilinçsiz ayrışmamışlık) ile
baba (bilinçli ayrışmışlık)
arasındaki çizgide,
yaratıcı-oyuncu
şekillenmesi hiç tamamlanmayacak bilincin taşıyıcısıdır;**

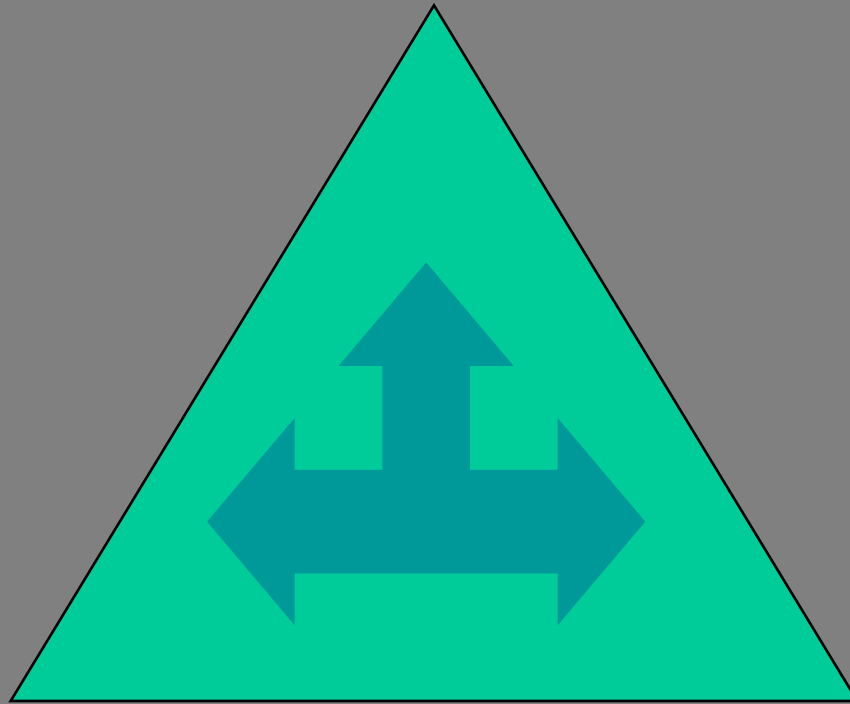
“insan-oğlu/kızı”dır.

Plastisitesi ve eylem-açıklığı temel özelliğidir.

AYRIŞMA-BİREYLEŞME SÜRECİNDE ERKEN ÜÇGEN ŞEMA İÇİNDE AKIŞ DOĞRULTUSU

A i L E

MİTLER AİLE ROMANLARIDIR.

Biçim & İçerik

ÇEKİRDEK KARMAŞA

**Dinamik Psikolojinin
(Psikoanalizin)
Çekirdek Karmaşası
OİDİPUS KARMAŞASI'dır.**

“Oidipus karmaşası”

ortodoks psikoanalitik kuram ve uygulamanın
mihver kurgusu ve joker terimidir:

Freud tüm psikopatolojiyi Oidipus’a bağlar.
1897’de, ruh-partneri Fliess’e bir mektubunda,
Oidipus öyküsünde tesbit ettiği temel çatışmanın
ve oluşturduğu karmaşanın etkileyici olduğunu,
herkesde bu karmaşaya ait uzantıların bulunduğunu yazar.
Freud, oto-analizinde ve hastalarından edindiği materyalde
bu kargaşanın ‘gerçekliğine’, belirleyiciliğine
(ve evrenselliğine) ikna olmuş;
1910 yılından sonraki yazılarında
konuyu ayrıntılandırmaya başlamıştır.

Oidipal karmaşa, çocuk cinselliğinin anahtar unsurudur.
Sahneyi anne-baba-çocuk üçgeni arasındaki ilişkiler oluşturur.
Karmaşanın çözümü erkek ve kızlarda farklılıklar gösterir.

Οιδιπους Τυραννος

- Oidipodie & Thebais
 - Homeros
 - **Sophokles**
 - Aischylos
 - Euripides
 - Hesiodos
 - Apollodoros
-
- **Sigmund Freud**

***Oidipus, Thebai kralı Laios'un oğludur.
Anası İokaste'dir.***

***İokaste gebe iken bir düş görür:
Karnında taşıdığı çocuk babasını öldürecektir.***

***Doğar doğmaz bebek dağa bırakılır,
ayak bilekleri delinmiş, içinden bir kayış geçirilmiştir.***

Oidipus = ayağı şiş

Çocuğu bir çoban bulur, Korinthos kralı Polybos'a verir.

***Polybos'la karısı Periboa çocuksuzdur,
Oidipus'u öz evlatları gibi büyütürler, çocuk da onları
ana-baba bilir.***

***Delikanlılık çağında bir dedikodu işitir:
Kralın oğlu değil de, bulunmuş bir çocukmuş diye.***

***Gerçeği tanrı Apollon'dan öğrenmek üzere
Delphoi tapınağına yollanır.***

***Thebai'ye yakın dar geçitte yoldan kimin geçeceği
kavgasında
arabalı bir adamı ve arabacısını öldürür.***

Oidipus Laios'a rastladığı sırada Delphoi'den dönmekteydi.

Ona babasını öldürüp anasıyla evleneceği bildirilmişti.

Oidipus sarsılmış, çileden çıkmıştı,

Korinthos'a bir daha dönmemeye kararlıydı.

Bu olaydan sonra Thebai'ye varır.

*Sfenks denilen canavar şehirde korku salmakta,
sorduğu bilmecelere cevap veremeyenleri
parçalayıp yemektedir.*

*1. Kimi zaman iki, kimi zaman üç,
kimi zaman dört ayak üstünde yürüyen,
en çok ayağı olduğunda en güçsüz olan yaratık hangisidir?*

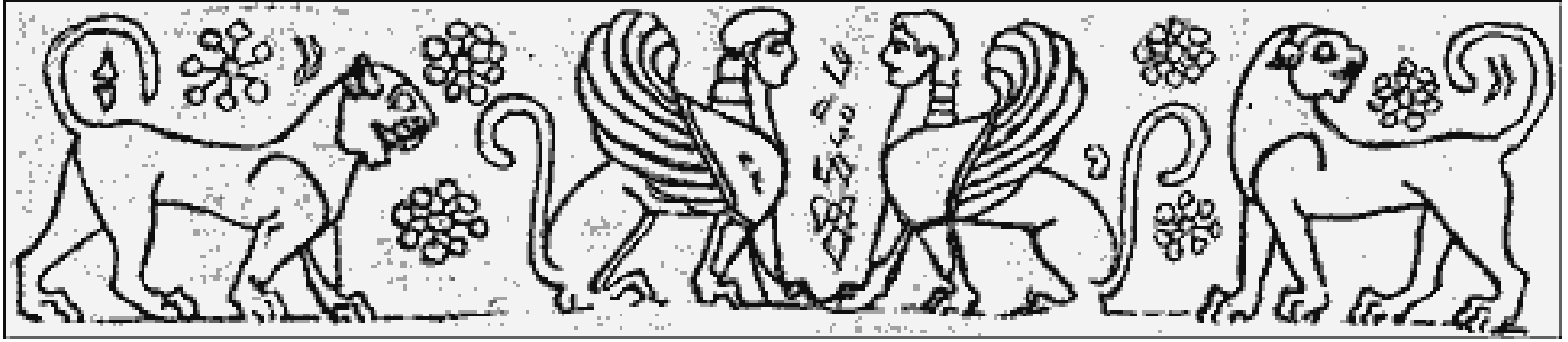
*2. İki kız kardeştirler,
biri ötekisini doğurur,
ikincisi birincisinden doğmadır.*

Oidipus: “1. insan” “2. gün ve gece”

Sfenks kendini kayadan aşağı uçuruma atmış.

***Thebai halkı rahat nefes almış
ve kurtarıcısı Oidipus’a Laios’tan kalan taçla birlikte
dul karısı İokaste’yi vermiş.***

***Oidipus bir daha Korinthos’a ana-babasının yanına
dönmemek amacıyla Thebai’ye kral olmuş
ve İokaste ile dört çocuk üretmiş:
Eteokles, Polyneikes, Antigone, İsmene.***

*Yıllar geçer, şehirde veba baş gösterir.
Salgının nedenini öğrenmek için
Oidipus kayını Kreon'u Delphoi'ye gönderir.*

Gelen cevap:

Kral Laios'un katili bulunmalı ve şehirden sürülmelidir.

*Oidipus araştırmaya koyulur, suçluya tehditler savurur.
Bilici Teiresias'a katilin kim olduğunu sorar.*

Kâhin cevap vermekten çekinir.

*İokaste araya girer ve bir zamanlar gördüğü düşe,
Laios'un dar bir geçitte öldürüldüğüne değinecek olur.*

Bunları duyunca Oidipus kuşkulandır..

***Korinthos'tan bir ulak, Polybos'un öldüğünü,
Oidipus'un kral olmaya çağrıldığını bildirir.***

***Oidipus gene de ikirciklidir:
Babasını öldürmemiştir, ama anası sağdır.***

***Ulak kendisinin Polybos'la Periboia'nın oğlu olmadığını,
bir çoban tarafından bulunup getirildiğini söyler.***

Oidipus'la İokaste'nin artık şüpheleri kalmaz.

Kraliçe sarayın içine sığınıp canına kıyar,

***Oidipus anası/karısı olan kadının iğnesiyle
gözlerini kör eder.***

(Odysseia XI: 271-280)

*“Oidipus ’un anasını gördüm, güzel Epikaste ’yi,
bilmeden büyük bir suç işlemiş, evlenmişti oğluyla,
Oidipus öldürmüştü babasını ve koynuna girmişti anasının,
tanrılar da açıklamıştı bunu insanlara ansızın.
Oidipus yönetti gene de Kadmosoğulları ’nı güzel
Thebai ’de,
amansız tanrılarının buyruklarıyla acılar çeke çeke.
Epikaste ’yse engin kapılı Hades ’e inmişti kaygı içinde,
yüksek damından sarkıttığı kemende bağlayıp kendini,
bir sürü de bela bıraktı arkada Oidipus ’a,
ne kadar bela gelirse anasının öcünü alan perilerden,
hepsini.”*

İlyada XXIII: 678-680

*“Mekisteus bir zamanlar Thebai’ye gelmişti,
savaşta düşen Oidipus’un ölüm törenine,
tekmil Kadmosoğulları’nı orada yenmişti.”*

**Mitin Sophokles & Freud aktarımı, antikiteden
moderniteye**

**Batı Kültürünün mihver söyleni ve söylemi
niteliğindedir.**

**Freud'un Oidipus yorumu,
aile üçgenindeki baba-oğul rekabetine
ve ana-oğul ensestine yoğunlaşırken,
Sophokles'teki Tanrıların / kaderin belirleyiciliği,
oidipal süreç içindeki
biyo-psikoseksüel açılımın zorlayıcılığına
dönüşmüştür.**

*“Oidipus kompleksini
çifte farklılık kompleksi
olarak adlandırmayı uygun gördük,
çünkü
cinsiyet farklılığının dönüşümleriyle
kuşak farklılığının dönüşümlerini
sonuçlarında bir araya getirmektedir.*

*İnsan arzusunun örgütlenmesindeki
hem tarihsel hem de yapısal önemi
bundan gelmektedir.“*

(Green 2004)

*“... Oidipus kompleksinin çözümü
vazgeçmedir...
vazgeçme kısır ve çözümsüz
bir çatışma içinde tükenip gidişin
sona ermesinin ve Oidipus’ un,
yüceltme yoluyla
yönünün değiştirilmesi olanağına
ulaşmanın zorunlu koşuludur.”*
(Green 2004)

**HADIM EDİLMENİN KABULÜ
VAZGEÇ-*EBİL*-MENİN METAFORUDUR.**

**VAZGEÇMEK
ESASINDA
ÖLÜMSÜZLÜKTEN VAZGEÇMEKTİR.**

*“... hadım edilmeye boyun eğmemek
ancak gözüpek kişilerin
(ya da annelerinin gözdelerinin)
harcıdır
ve yasağı ensestle sınırlı tutan bir
yer değiştirmeye
harfiyen uyulması halinde
başarı vaat edebilir.”*

(Green 2004)

OİDİPUS İŞGAL ALTINDADIR-1

Oidipus'un *esas* sorunu
pre-oidipal / pseudo-oidipal'dir.
Arzuların ifadesi ve doyurulmasına göre birincil olan,
mevcûdiyet hakkının
kendisinden esirgenmesinin doğurduğu
güvensizlik ve çaresizliktir.
Bu bağlam içinde, mâruz bırakıldığı
tahribkâr eylemin,
kurban tarafından üstlenilmesini
ve yeniden yönlendirilmesini de içkin bir
öfke yıkıcılığı teşhis edebiliyoruz, ...

OİDİPUS İŞGAL ALTINDADIR-2

..., ki bu yıkıcı öfke,
hangi nedenle olursa olsun,
bir sonraki neslin erkeklerinin lânetlenmesiyle,
ve Kadmos soyunun tükenmesiyle
devam ettirilecektir.

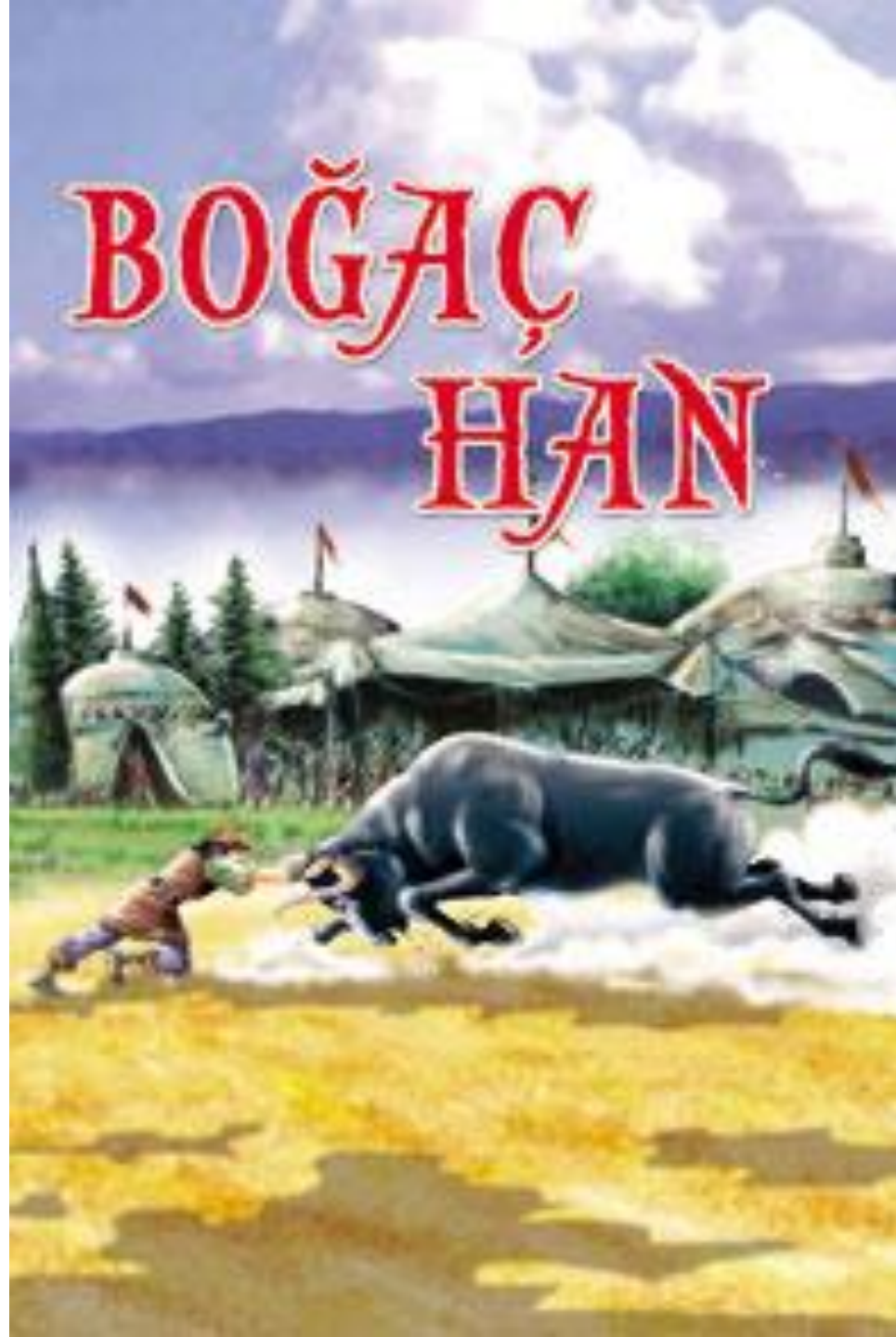

Çocuksuz bir padişahın karısı nihayet hamile kaldığında, her ikisi de rüyalarında, oğullarının annesiyle evleneceğini görürler.

- Yenidoğan dağda (ölüme) terk edilir; ancak bir çoban bebeği çocuksuz bir başka padişaha götürür. Çocuk büyüdüğünde, öz ana-babasının gördüğü rüyayı görür ve evlâd edinilmiş olduğunu bilmediğinden kaderinden kaçmak ister.
- Öz babasının şehrine gelir; canına kast edilince karşılık verir. Dövüşte öldürdüğü, öz babasıdır.
- Sonrasında insan-yiyen kurdu öldürür; padişahın karısı, yani öz annesi -ödül olarak- onunla evlenir.
- Memlekette uyuz salgını ortaya çıktığında yaşlılar neden olarak bir fücürden söz ederler. Anne ve oğul birbirlerine gördükleri rüyayı anlatırlar ve kim olduklarını anlarlar. Birlikte intihar ederler.

(Kastamonu yöresinden Azdavay-Karafasıl köyünden “Ödipus” halk masalı;
Eberhard ve Boratav 1953)

Han Bayındır:

**“Kimin ki oğlu kızı yok,
kara otağa kondurun,
kara keçe altına döşeyin,
kara koyun yahnisinden önüne getirin,
yerse yesin, yemezse kalksın gitsin.**

**Oğlu olanı ak otağa,
kızı olanı kızıl otağa kondurun.**

**Oğlu kızı olmayana
Allah Teâla beddua etmiştir,
biz de beddua ederiz, böyle bilsin”**

Meğer Dirse Han derlerdi bir beyin oğlu kızı yok idi.

Bayındır Han'ın yiğitleri Dirse Han'ı karşıladılar.
Getirip kara otağa kondurdular.

Kara keçe altına döşediler.

Kara koyun yahnisinden önüne getirdiler.

Bayındır Han'dan buyruk böyledir hânım, dediler.

Dirse Han yerinden kalktı:

**“Kalkarak yiğitlerim yerinizden doğrulun,
bu garaip bana ya bendendir ya hatundandır”
dedi.**

**Beri gel başımın bahtı evimin
tahtı**

**Evden çıkıp yürüyünce servi
boylum**

**Topuğunda sarmaşınca kara
saçlım**

**Kurulu yaya benzer çatma
kaşlım**

Çift badem sığmayan dar ağızlım

Kavunum yemişim düvleğim

Görüyor musun neler oldu

**Han kızı yerimden kalkayım mı
Yakan ile boğazından tutayım mı
Kaba ökçemin altına atayım mı
Kara çelik öz kılıcımı elime
alayım mı**

**Öz gövdenden başını keseyim mi
Can tatlılığını sana bildireyim mi
Alca kanını yeryüzüne dökeyim
mi**

**Han kızı sebebi nedir söyle bana
Müthiş gazap ederim şimdi sana**

**Senden midir, benden midir,
Tanrı Teala bize bir topaç gibi
oğul vermez,
nedendir?**

Dirse Han'ın hatunu söylemiş, görelim ne söylemiş.

Der:

**Hey Dirse Han, bana gazap etme,
incinip acı sözler söyleme.**

**Yerinden kalk, alaca çadırını yer yüzüne diktir,
attan aygır, deveden buğra, koyundan koç kes.
İç Oğuz'un, Dış Oğuz'un beylerini başına topla.**

**Aç görsen doyur, çıplak görsen donat,
borçluyu borcundan kurtar.**

Tepe gibi et yığ, göl gibi kımız sağdır, büyük ziyafet ver.

**Dilek dile,
olur ki bir ağzı dualının hayır duası ile
Tanrı bize bir topaç gibi çocuk verir.**

**Her kemikli gelişir, kaburgalı büyür.
Oğlan on beş yaşına girdi.
Oğlanın babası Bayındır Han'ın ordusuna karıştı.**

**Meğer hânım, Bayındır Han'ın bir boğası var idi.
O boğa sert taşa boynuz vursa un gibi öğütürdü.**

**Meğer sultanım, gene yazın boğayı saraydan çıkardılar.
Üç kişi sağ yanından, üç kişi sol yanından
demir zincir ile boğayı tutmuşlardı.
Gelip meydanın ortasında koyuverdiler.**

**Meğer sultanım, Dirse Han'ın oğlancı
üç de kabile çocuğu meydanda aşık oynuyorlardı.**

**Boğayı koyuverdiler,
oğlancıklara kaç dediler.**

O üç oğlan kaçtı. Dirse Han'ın oğlancığı kaçmadı,
ok meydanın ortasında baktı durdu.

Boğa da oğlana sürdü geldi.

Diledi ki oğlanı helak kılsın.

Oğlan yumruğu ile boğanın alnına kıyasıya tutup vurdu.

Boğa geri geri gitti. Boğa oğlana sürdü tekrar geldi.

Oğlan yine boğanın alnına yumruğu ile sert vurdu.

Oğlan bu sefer boğanın alnına yumruğunu dayadı,
sürdü meydanın başına çıkardı.

Boğa ile oğlan bir hamle çekiştiler.

İki kürek kemiğinin üstüne boğanın köpük bağlandı.

Ne oğlan yener, ne boğa yener.

Oğlan fikreyledi:

**“Bir dama direk vururlar, o dama destek olur,
ben bunun alnına niye destek oluyorum duruyorum” dedi.**

Oğlan boğanın alnından yumruğunu çekti, yolundan savuldu.

Boğa ayak üstünde duramadı, düştü tepesinin üstüne yıkıldı.

Oğlan bıçağına el attı, boğanın başını kesti.

Çağırdılar, Dedem Korkut gelir oldu. Oğlanı alıp babasına vardı.
Dede Korkut oğlanın babasına söylemiş, görelim hanım ne söylemiş:

Hey Dirse Han beylik ver bu oğlana

Taht ver erdemlidir

Boynu uzun büyük cins at ver bu oğlana

Biner olsun hünerlidir

Ağıllardan on bin koyun ver bu oğlana

Etlik olsun hünerlidir

Develerden kızıl deve ver bu oğlana

Yük taşıyıcı olsun hünerlidir

Altın başlı otağ ver bu oğlana

Gölge olsun erdemlidir

Omuzu kuşlu cübbe elbise ver bu oğlana

Giyer olsun hünerlidir.

Bayındır Han'ın ak meydanında bu oğlan cenk etmiştir,

bir boğa öldürmüş senin oğlun, adı Boğaç olsun.

Adını ben verdim yaşını Allah versin dedi.

Dirse Han oğlana beylik verdi, taht verdi.

Oğlan tahta çıktı,
babasının kırk yiğidini anmaz oldu.
O kırk yiđit haset eylediler,
birbirine söylediler:

**“Gelin oğlanı babasına çekıştirelim,
olur ki öldürür,
gene bizim izzetimiz hürmetimiz
onun babasının yanında hoş olur,
ziyade olur”**

dediler.

**“Görüyor musun Dirse Han neler oldu,
murada maksuda ermesin,
senin oğlun kötü çıktı hayırsız çıktı,
kırk yiğidini yanına aldı,
kudretli Oğuz'un üstüne yürüyüş etti.
Nerede güzel ortaya çıktı ise çekip aldı.**

**Ak sakallı ihtiyarın ağzına sövdü,
ak bürçekli kadının sütünü çekti.**

**Akan duru sulardan haber geçer,
çapraz yatan Ala Dağ'dan haber aşar,
hanlar hanı Bayındır'a haber varır.**

**Dirse Han'ın oğlu böyle görülmemiş şey yapmış derler,
gezdiğinden öldüğün daha iyi olur.**

**Bayındır Han seni çağırır, sana müthiş gazap eyler,
böyle oğul senin nene gerek”**

**“Kalkarak Dirse Han senin oğlun yerinden doğruldu,
göğsü güzel koca dağa ava çıktı,
sen var iken av avladı kuş kuşladı,
anasının yanına alıp geldi,
al şarabın keskininden aldı içti,
anası ile sohbet eyledi,
babasına kast eyledi,
senin oğlun kötü çıktı hayırsız çıktı.
Çapraz yatan Ala Dağ'dan haber geçer,
hanlar hanı Bayındır'a haber varır.
Dirse Han'ın oğlu böyle görülmemiş şey yapmış derler,
seni çağırırlar.
Bayındır Han'ın katında sana gazap olur,
böyle oğul nene gerek, öldürsene”**

O kırk nâmerdin bir kaç oğlanın yanına geldi,

**Baban dedi geyikleri kovalasın getirsin benim önümde
tepelesin,**

**oğlumun at koşturuşunu, kılıç çalışını, ok atışını göreyim,
sevineyim, kıvanayım, güveneyim dedi” dediler.**

Boğaç:

**“Babam at koşturuşuma baksın kıvansın,
ok atışıma baksın güvensin, kılıç, çalışıma baksın sevinsin”**

O kırk nâmertler derler:

**“Dirse Han, görüyor musun oğlanı,
kırdan bayırdan geyiği kovalıyor senin önüne getiriyor,
geyiğe atarken ok ile seni vurup öldürecek,
oğlun seni öldürmeden sen oğlunu öldürmeğe bak”**

Oğlan geyiği kovalarken babasının önünden gelip gidiyordu.

**Dirse Han Korkut sinirli sert yayını eline aldı.
Üzengiye kalkıp kuvvetle çekti, doğrultup attı,
oğlanı iki küreğinin arasından vurup çaktı, yıktı.
Ok isabet etti, alca kanı fişkırdı koynu doldu,
büyük cins atının boynunu kucakladı yere düştü.**

**Dirse Han istedi ki oğlancığının üstüne gürleyip düşsün.
O kırk nâmert bırakmadı.
Atının dizginini döndürdü,
yurduna gelir oldu.**

**Oğlan orada yıkılınca
boz atlı Hızır oğlana hazır oldu,
üç defa yarasını eli ile sıvazladı,**

**“Sana bu yaradan korkma oğlan ölüm
yoktur,
dağ çiçeği
ananın sütü ile senin yarana merhemdir”
dedi,
kayboldu.**

Kara süzme gözlerini uyku bürümüş aç artık
On iki kemikçiğin harap olmuş topla artık
Tanrının verdiği tatlı canın seyranda imiş yakala artık
Öz gövdende canın var ise oğul haber bana
Kara başım kurban olsun oğul sana
Akar senin suların Kazılık Dağı
Akar iken akamaz olsun
Biter senin otların Kazılık Dağı
Biter iken bitmez olsun
Koşar senin geyiklerin Kazılık Dağı
Koşar iken koşmaz olsun taş kesilsin
Ne bileyim oğul arslandan mı oldu
Yoksa kaplandan mı oldu ne bileyim oğul
Bu kazalar sana nereden geldi
O gövdende canın var ise oğul haber bana
Kara başım kurban olsun oğul sana
Ağız dilden bir kaç kelime haber ver bana

**Oğlanın anası memesini bir sıktı sütü gelmedi,
iki sıktı sütü gelmedi,
üçüncüde kendisini zorladı, iyice doldu,
sıktı süt ile kan karışık geldi.
Dağ çiçeği ile sütü oğlanın yarasına sürdüler.**

**Oğlanı ata bindirdiler, alarak yurduna gittiler.
Oğlanı hekimlere emanet edip Dirse Han'dan
sakladılar.**

**At ayağı çabuk, ozan dili çevik olur.
Hanım, oğlanın kırk günde yarası iyileşti, sapa
sağlam oldu.**

**“Görüyor musun ay oğul neler oldu.
Sarp kayalar oynamadı yer oyuldu.**

**Yurtta düşman yok iken
senin babanın üstüne düşman geldi,
o kırk nâmertler babanın arkadaşları babanı tuttular,
ak ellerini ardına bağladılar,
kıl sicim ak boynuna taktılar,
kendileri atlı babanı yayan yürüttüler,
alıp kanlı kâfir ellerine yöneldiler.
Hânım oğul kalkarak yerinden doğrul,
kırk yiğidini beraberine al,
babanı o kırk nâmertten kurtar,
yürü oğul,
baban sana kıydı ise sen babana kıyma”**

Boynu uzun büyük cins atlar senin gider

Benim de içinde bineğim var

Bırakmam yok kırk nâmerde

Develerden kızıl deve senin gider

Benim de içinde yük taşıyıcım var

Bırakmam yok kırk nâmerde

Ağıllarda on bin koyun senin gider

Benim de içinde etliğim var

Bırakmam yok kırk nâmerde

Ak yüzlü ela gözlü gelin senin gider ise

Benim de içinde odam var

Bırakmam yok kırk nâmerde

Ak sakallı ihtiyarlar senin gider ise

Benim de içinde bir

aklı şaşmış bilinci yitmiş ihtiyar babam var

Bırakmam yok kırk nâmerde

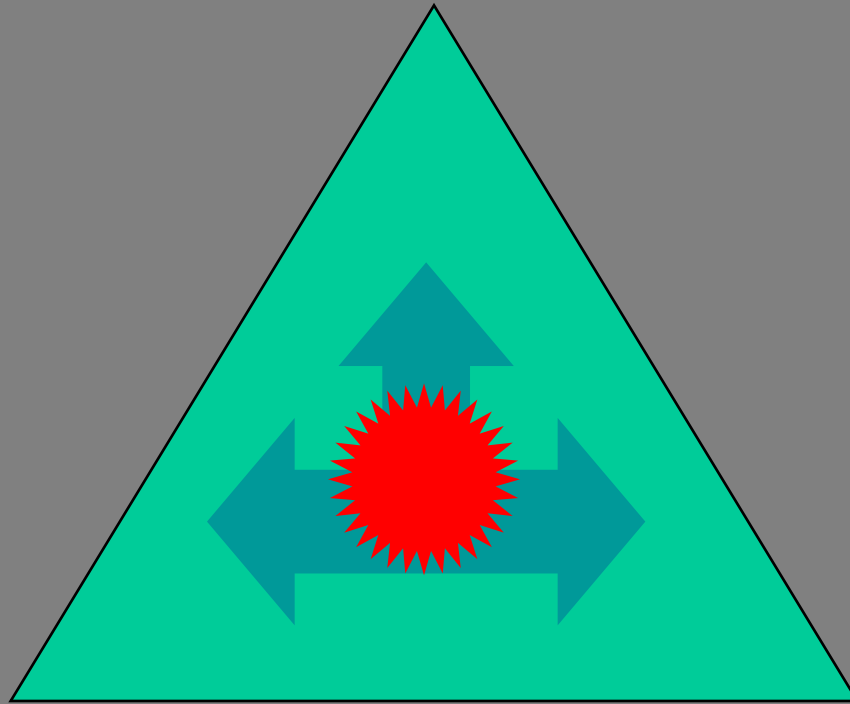
Dua edeyim hânım:
Yerli kara dağların yıkılmasın.
Gölgeli büyük ağacın kesilmesin.
Taşkın akan güzel suyun kurumasin.
Kanatlarının uçları kırılmasın.
Koşar iken ak boz atın sendelemesin.
Vuruşunca kara çelik öz kılıcın çentilmesin.
Dürtüşürken alaca mızrağın ufanmasın,
Ak bürçekli ananın yeri cennet olsun.
Ak sakallı babanın yeri cennet olsun.
Hakkın yandırdığı çiran yana dursun.
Kadir Tanrı seni nâmerde muhtaç eylemesin
Hânım hey!

- OİDİPUS
- LAİOS
- JOKASTE
- SFENKS
- KİTAİRON DAĞLARI

- BOĞAÇ HAN
- DİRSE HAN
- BOĞAÇ'IN ANNESİ
- BOĞA
- KAZILIK DAĞI

**Bedensel
ve/veya ruhsal devamlılık
(= ölümsüzlük)
kurgusu,
insanlığın
en masum ve en gerekli
avuntusudur.**

“ A i L E ”

ÖZNE,
GERÇEKLİĞİNİ / ANLAMINI
NESNELERİNDE
ARAR / KURGULAR.

ANCAK BULDUĞU, HEP
KENDİSİ'DİR.